

Informasjon og generelle krav

Informasjon om statsstøtte

Støtte fra Enova faller inn under EØS-avtalens definisjon av statsstøtte og rammen for våre ordninger er derfor fastsatt av EØS-avtalens regler om statsstøtte. Reglene er satt for å hindre uønsket konkurransevridning og negativ innvirkning på samhandelen i EØS-området. EØS-avtalen inneholder et generelt forbud mot statsstøtte, men det er flere unntak fra dette forbudet som gjør at statsstøtte likevel kan tillates der det er nødvendig for å oppnå et formål av felles Europeisk interesse. Dette kan for eksempel være for å beskytte miljøet eller fremme investeringer i forskning og utvikling. For at støtte skal være lovlig må den enten godkjennes av EFTAs overvåkningsorgan (ESA) eller dekkes av en av unntaksbestemmelsene i [Det alminnelige gruppeunntaket](#). Støtte som overstiger 15 millioner euro må alltid godkjennes av ESA før den kan utbetales.

Vilkår for statsstøtte

Statsstøtte kan bare benyttes når dette er en forutsetning for å oppnå formålet med den støtteordningen den tildeles under, og det er bare anledning til å støtte tiltak/prosjekter som ikke ville blitt gjennomført uten støtte.

Det er derfor avgjørende at søker sender inn søknaden om støtte før prosjektet er besluttet gjennomført, igangsatt eller at søker på annen måte har forpliktet seg til å gjennomføre prosjektet. I tillegg vil Enova gjøre en konkret vurdering av om støtten er nødvendig. Her vil Enova legge vekt på hva som er søkers alternativ til å gjennomføre prosjektet, og hvorvidt prosjektet er lønnsomt uten støtte.

For kommersielle investeringer skal støtten bidra til å dekke merkostnadene ved å velge en mer miljøvennlig løsning enn alternativet. For demonstrasjonsprosjekter og FoU-prosjekter er kostnadsgrunnlaget normalt kostnadene ved prosjektet i sin helhet. Støtten vil uansett være begrenset til å dekke en andel av de godkjente prosjektkostnadene. Maksimalt støttenivå er definert i statsstøtteregulverket og er blant annet avhengig av formålet med prosjektet, virksomhetens størrelse og hvilken teknologi som tas i bruk. Støttenivået kan være ytterligere begrenset i Enovas programmer.

Vilkårene for statsstøtte er strengt regulert, og dersom støtte tildeles ulovlig skal den kreves tilbake i sin helhet. Kravet om tilbakebetaling gjelder uavhengig av hva som er årsaken til at støtten er utbetalt på feil grunnlag.

Kravene i Enovas programmer og Enovas saksbehandlingsprosess skal ivareta at alle vilkårene i regelverket er oppfylt før støtte tildeles. Den som søker om støtte, har plikt til å oppgi relevant og riktig informasjon. Det er derfor viktig at den som søker støtte setter seg grundig inn i kriteriene for det aktuelle støtteprogrammet.

Generelle krav til søker – særlig krav til økonomisk soliditet

For å kunne søke støtte hos Enova må søker være et selskap registrert i norsk foretaksregister.

Enova har ikke anledning til å støtte virksomheter som er i økonomiske vanskeligheter eller står i fare for å bli insolvent. Denne begrensningen framgår av EØS-avtalen og tilhørende regler om statsstøtte. Hvilke virksomheter som er definert som virksomhet i vanskeligheter er også regulert av dette regelverket. Kort oppsummert gjøres følgende vurdering:

En bedrift er «i økonomiske vanskeligheten» dersom ett eller flere av følgende kriterier er oppfylt:

For små og mellomstore bedrifter (SMB) og store bedrifter:

- 1) Forutsatt at bedriften eller konsernet er eldre enn tre år fra foretaksregistrering: Hvis mer enn halvparten av den tegnede kapitalen (innskutt kapital), inkl. overkurs, har forsvunnet som resultat av akkumulerte tap. Tegnet kapital omfatter ikke ansvarlige lån eller andre gjeldsinstrumenter. Denne «testen» må bestås både av bedriften og konsernet som bedriften eventuelt er en del av. I sistnevnte tilfelle skal konsoliderte regnskaper legges til grunn¹.
- 2) Hvis bedriften eller konsernet som virksomheten inngår i er insolvente (grunnvilkåret for åpning av konkurs)².

Kun for store bedrifter:

- 3) Hvis bedriften sammenhengende i de to siste årene har
 - i) gjeld/egenkapital > 7,5 og
 - ii) EBITDA/finanskostnader < 1.

(Merk at «testen» under punkt 3) ikke skal gjøres på konsernnivå, kun bedriftsnivå).

Kravene ovenfor gjelder kun for selskap med begrenset ansvar³. For ansvarlige selskap og enkeltpersonsforetak er det kravet til solvens som gjelder. Enova vil for disse selskapene stille krav til dokumentasjon på at økonomien er tilfredsstillende enten gjennom en kredittsjekk eller ved at næringsoppgave framlegges.

Dersom søker er et konsortium må kravet til økonomisk soliditet være innfridd for alle deltakere som skal motta støtte.

Vurderingen av selskapets økonomiske soliditet skal gjøres på tidspunktet for Enovas vedtak. Normalt legges siste godkjente regnskap til grunn, men dersom disse tallene er eldre enn et år eller at det er

¹ Foreligger ikke konsoliderte tall, må konsernselskapenes tall summeres manuelt, dog med adgang til å foreta eliminerings. Hvis dette fremstår som uforholdsmessig komplisert, er det tillatt å basere seg på en skjønnsmessig plausibilitetsjekk.

² Insolvens foreligger når den verdjusterte egenkapital er negativ (insuffisiens) og det ikke finnes midler til å dekke løpende forpliktelser (illikviditet).

³ Dette er typisk AS og ANS, men også KS (Kommandittselskap) og andre selskapsformer der ansvaret for de enkelte deltakerne er begrenset.

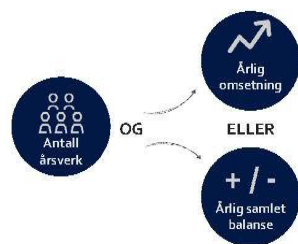
grunn til å anta at tallene kan ha endret seg i negativ retning, vil Enova stille krav om at nyere regnskap legges fram. Inntil nye regnskapstall framlegges kan Enova fatte vedtak om støtte, men det tas i slike tilfeller forbehold om at tilfredsstillende regnskapstall legges fram før støtte utbetales. Søker har i tillegg ansvar for å framlegge informasjon som er relevant for Enovas vurdering.

Fastsettelse av søkerbedriftens størrelse

Ved søknad om støtte skal søker oppgi bedriftens størrelse. Dette kan ha betydning for utmålingen av hvilken støtte som kan gis og for hvilke vilkår som gjelder knyttet til dokumentasjon. Vurderingen foretas basert på en egen veiledning for dette – [guide](#).

ENOVAS BRUKERVEILEDNING TIL HÅNDTERING AV SMV-KATEGORISERING

For å fastslå om du er en **liten¹⁾ eller mellomstor virksomhet** må du sette opp data i virksomheten i henhold til følgende tre kriterier:

Det er obligatorisk å oppfylle kriteriet for antall årsverk for å kunne betraktes som en SMV. Virksomheten kan selv velge å bruke omsetningen eller balansen i vurderingen

Sammenlign dine tall med terskelverdiene²⁾ for å fastslå om du er en liten eller mellomstor virksomhet

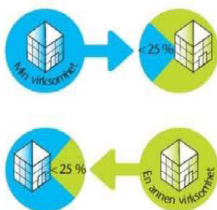
Virksomhets-kategori	Antall årsverk	Årlig omsetning eller	Samlet balanse
Mellomstor	< 250	≤ 50 mill. euro (1996-40 mill. euro) eller ≤ 43 mill. euro (1996-27 mill. euro)	
Liten	< 50	≤ 10 mill. euro (1996-7 mill. euro) eller ≤ 10 mill. euro (1996-5 mill. euro)	

Når du foretar beregningene av økonomien og personaltall bør du bruke data fra din forrige godkjente årsrapport

For å beregne dine tall må du også finne ut om din virksomhet er en autonom virksomhet (den vanligste kategorien), en partnervirksomhet eller en tilknyttet virksomhet. For å gjøre dette kan du se på nedenstående modeller²⁾, og fastslå om du står i noe i forhold til andre virksomheter

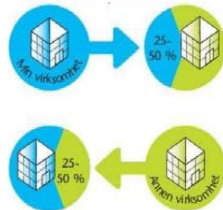
Autonome virksomheter

Min virksomhet eier mindre enn 25% (kapital eller stemmerettigheter) i en annen og/eller en annen virksomhet eier mindre enn 25% av min

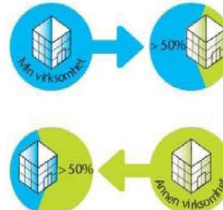
Partnervirksomheter

Min virksomhet eier minst 25%, men ikke mer enn 50%, i en annen virksomhet og/eller en annen virksomhet eier minst 25%, men ikke mer enn 50% av min

Tilknyttede virksomheter

Min virksomhet holder mer enn 50% av aksjeierernes eller medlemmenes stemmerettigheter i en annen og/eller en annen virksomhet eier mer enn 50% av min

¹⁾ Definisjonen Microvirksomhet vurderes under de samme vilkår som definisjonen Liten virksomhet
²⁾ Terskelverdier og modeller er hentet fra Europakommisjonens Brukeveiledning og modellerklaring (www.enova.no/smv)

Generelle krav til prosjektet

Prosjektet det søkes støtte til må realiseres i Norge eller innen norsk økonomisk sone. Enova kan også støtte prosjekter på skip dersom skipet er registrert i NIS eller NOR, eller som har operasjoner i norske farvann.

Krav til prosjektet kan være nærmere definert og avgrenset i programkriteriene.

Annen offentlig støtte

Dersom prosjektet mottar støtte fra andre offentlige ordninger eller tidligere har mottatt støtte fra Enova, må dette vurderes opp mot lovlig støttenivå i statsstøtteregeverket. Dette gjelder både direkte økonomisk støtte, men også andre økonomiske fordeler, som for eksempel tomtekjøp til under markedspris eller subsidierte lån fra en offentlig aktør. Søker er ansvarlig for å informere Enova om slik støtte. Søker må også informere Enova dersom det er søkt om, eller det er planlagt å søke om, slik støtte til prosjektet. Det samme gjelder dersom prosjektet mottar EU- midler eller støtte fra NOx-fondet.

Taushetsplikt, offentlig innsyn og publisering

Enovas ansatte har taushetsplikt i henhold til forvaltningsloven, og alle søknader blir behandlet fortrolig. Enova har egne retningslinjer for håndtering av sensitiv informasjon, disse ligger på vår hjemmeside.

Enova er omfattet av lov om innsyn i offentlig virksomhet. Innsynsretten gjelder ikke dokumenter i forbindelse med søknaden, men alle tilsagn om støtte blir offentliggjort på vår hjemmeside. Her framkommer støttemottakers navn, kommune, fylke, innvilget støtte og forventet energi-, klima-, effekt-, eller innovasjonsresultat.

All tildelt støtte over 100 000 euro vil bli publisert i [det nasjonale registeret for statsstøtte](#). Registeret inneholder blant annet støttemottakers navn, organisasjonsnummer, type virksomhet, fylke, støttebeløp, tildelingstidspunkt og hva det er gitt støtte til.

Mer informasjon om det rettslige grunnlaget for Enovas støtteordninger finner du på www.enova.no/esa.

Klageadgang

Vedtak om tilskudd/avslag fra Enova er endelig og kan ikke påklages, jf. Energilovens § 4-4, femte ledd.